

**STOMATOLOGIYA SOHASIDA BEMORLARGA ANTIBIOTIKLARNI
QO'LLASH USULLARI**

*Ilmiy rahbar
Yuldasheva Gulsara
Talaba
Norqulov Mehrojiddin Muhammad o'g'li*

Annotatsiya. *Ushbu maqolada stomatologiya sohasida bemorlarga antibiotiklarni qo'llash usullari haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar. *Stomatologiya, tibbiyot, texnologiya, dori, antibiotik, bemor, kasallik, davolanish.*

Zamonaviy stomatologiya yoki og'iz bo'shlig'i tibbiyoti bemorlarni tishlarini to'g'ri parvarish qilish, tashxis qo'yish va davolash natijalarini yaxshilashga qaratilgan innovatsion usullar bilan rivojlanishda davom etmoqda. Texnologiyadagi yutuqlar va og'iz bo'shlig'i salomatligini chuqurroq tushunish bilan stomatologlar keng qamrovli va samarali stomatologik yordam ko'rsatish uchun ilg'or texnika va vositalarni birlashtirmoqda. Zamonaviy stomatologiyada innovatsion usullar diagnostik tasvirlash va raqamli stomatologiyadan tortib minimal invaziv operatsiyalar va regenerativ davolash usullarigacha bo'lgan keng ko'lamli yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Zamonaviy stomatologiyadagi e'tiborga molik yangiliklardan biri bu raqamli stomatologiyaning kiritilishi bo'lib, unda tish restavratsiyasi, protez va protezlar ishlab chiqarishni soddallashtirish uchun intraoral skanerlar, kompyuter yordamida dizayn va ishlab chiqarish (CAD/CAM) va 3D bosib chiqarish kabi raqamli texnologiyalardan foydalaniladi. Bundan tashqari, diagnostik tasvirlashdagi yutuqlar, jumladan konusli kompyuter tomografiyasi (CBCT) va intraoral skanerlar tish kasalliklarini baholash va davolash usullarini inqilob qildi. Ushbu texnologiyalar stomatologlarga og'iz bo'shlig'i tuzilmalarining batafsil 3D tasvirlarini olish imkonini beradi, bu implantlarni joylashtirish, ortognatik jarrohlik va endodontik terapiya kabi murakkab muolajalar uchun davolashni aniq rejalashtirishga yordam beradi. Og'iz jarrohligi va periodontologiya sohasida minimal invaziv usullar va regenerativ terapiya katta e'tiborni tortdi. Ushbu yondashuvlar to'qimalarni qayta tiklash va lazer yordamida periodontal muolajalardan tortib minimal invaziv implantlarni joylashtirishgacha bo'lgan davrda to'qimalarni saqlab qolish, davolanishni tezlashtirish va bemorlar uchun davolash natijalarini optimallashtirishga ustuvor ahamiyat beradi. Bundan tashqari, telestomatologiya va teletibbiyotning integratsiyasi og'iz bo'shlig'i sog'lig'idan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirdi, bu esa masofaviy maslahatlashuvlar, bemorlarni o'qitish va keyingi tibbiy yordamni, ayniqsa kam xizmat ko'rsatuvchi yoki qishloq joylarida amalga oshirish imkonini berdi. Zamonaviy stomatologiya sohasi innovatsiyalarni qabul qilishda davom etib, keng qamrovli, bemorga yo'naltirilgan stomatologik yordamning yangi davrini keltirib chiqaradi. Ushbu innovatsion usullardan foydalangan holda, stomatologlar davolanish natijalarini

yxshilashga, bemorlarning qulayligini yaxshilashga va og'iz bo'shlig'ini parvarish qilishning umumiyl standartini oshirishga intilishadi.

Tibbiyot amaliyotida odatda stomatologiya sohasida innovatsion texnologiyalar faol qo'llaniladi – diagnostika, tishni davolash, protezlash va jarrohlikda. - Yangi texnik laboratoriylar; - Tish emalini davolash va tiklash; - Og'riqsizlantirishda innovatsiyalar; - Mikroskop bilan endodontiya qilish. Har qanday ilg'or stomatologiya klinikalari o'z laboratoriylariga ega, protezlarni, tish tojlarini va qoplamlarni 3D bosib chiqarish texnikasi. Ular nafaqat titan, sirkon, keramika bilan ishlaydigan yuqori anqlikdagi frezalar, balki polimer materiallarni qayta ishlash uchun lazer uskunalar hamdir. Protezlarni yaratishda ishtirok etadigan uskunalar majmuasi raqamli skanerlar va maxsus pechlarni o'z ichiga oladi. Laboratoriya vositachilarsiz protezlarni yaratishga imkon beradi va bu narx, ishlab chiqarish vaqtida va individual talablarga muvofiqligi darajasida aks etadi.

Zamonaviy stomatologiya rivojlanib borar ekan, innovatsion usullarni doimiy ravishda qabul qilish va takomillashtirish og'iz bo'shlig'i tibbiyotining kelajagini shakllantirish potentsialiga ega bo'lib, stomatologiya amaliyotida yanada anqlik, samaradorlik va foydalanish imkoniyatini taqdim etadi. Zamonaviy stomatologiya bemorni tishlarini to'g'ri parvarish qilish, davolash natijalari va umumiyl stomatologik tajribani yaxshilash uchun innovatsion usullar va texnologiyalarni o'z ichiga oladi.

Stomatologiya sohasida bemorlarga antibiotiklar tavsija qilinishi va qo'llanilishi juda muhimdir. Antibiotiklar bakterial infeksiyalarni davolash uchun ishlatiladi va yomon otlar bilan birlashtirilmaydi.

Stomatolog boshlang'ich tartibga solish uchun antibakterial doriyani buyurtma qila oladi. Agar bemorning holati og'ir bo'lsa, infeksiyalar avvaldan qo'llanmagan bo'lsa, yoki odatiy doriyalar natijasi emas bo'lsa, stomatolog antibakterial doriyaning testini olishga qaror qilsa, bu xabarni ortga chiqarishi mumkin. Antibiotikni to'g'ri va to'g'ri dozada va muddatda iste'mol qilish zarur. Darhol bir necha kundan ko'p vaqt ichida antibiotiklarni olib tashlash oralarda mikroorganizmlarga qarshi immunitet yaratishi mumkinligi bor. Bu esa infeksiyalarning sog'lomlashishiga yordam beradi.

Stomatologiya sohasida antibakterial davolash usullari quyidagilardir:

1. Antibiotik doriy sigmentlar: Bemorlar katta chog'likda antibiotik sigment qabul qilishlari mumkin, bu sig'noqsiz qabul qilish orqali yordam qila oladi.

2. Ko'shin antibiotiklar: Bemorlar antibiotiklarni direktsionda yoki suyunuvchi xissalari bo'lgan muhit ma'lumotlar bilan harakatlantiradi.

3. Antibiotik doriy sovuqli kompressionlar: Antibiotik doriy davolash yopilishlari yordamida maslahat beradi.

4. Antibiotiklar oral suvni ichish: Qora suv bilan aspirin, aspirin yoki aspirin bilan yuvishning qayda qilgan so'ng suv sovuqlig'i uchun antibakterial kompressiya bilan to'ldirilishi mumkin.

Shungdaki, antibakterial tikishlarni qo'llash usullari bemorning shikoyatlari, immunodepressing maqolalar va infektsion ehtimoliy murojaatlariga qarab etakchirolmasligi, mushak paytakalikni tekshirish yoki tartibni tekshirish bilan boshlanadi.

Bemorlar uchun antibakterial doriyalar uzoq muddatda ishlatilmaydi. Dastlabki bir necha kun xonalarda aralashtirishning tavsiya etilishi mumkin. Endodontiya jarayonlarida (kanal tedavisi) antibiotiklarni saqlash tavsiya etilmaydi. Yodda tuting! Antibiotiklarni osonlik bilan tanlash kerak emas, shuningdek ular ustidan muntazam nazoratni saqlash zarur. Stomatologingizning tavsiyasiga amal qiling va doriyaning to'g'ri dozada va muddatda ishlatilishini ta'minlang.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. М.Т.Александров. «Стоматология» – Москва: «ГЕОТАР–МЕДИА», 2008 г.
2. X.P.Komilov. «Terapevtik stomatologiya. Og_iz bo_shlig_i shilliq pardasi kasalliklari» – Toshkent: «Yangi asr avlodи», 2005-у.
3. S.H.Yusupov. «Tish jarrohligi stomatologiyasi va yuz-jag_ travmatologiyasi» – Toshkent: «ILM ZIYO», 2005-у.
4. Conference: IV МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ «СОВРЕМЕННЫЕ ДОСТИЖЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОХРАНЫ ЗДОРОВЬЯ НАСЕЛЕНИЯ» Shoira Khotam kizi Saydalikhujaeva Zufarova Tashkent State Dental Institute